

Kā ES pielāgojas klimata pārmaiņām. Nepietiekami sagatavota Eiropa gatavojas temperatūras paaugstināšanās ietekmei

Autori: Sören Amelang, Philippa Nuttall, Clean Energy Wire

Eiropa ir kontinents, kurā klimata pārmaiņu dēļ visstraujāk paaugstinās temperatūra, un to ietekme ir jūtama visā reģionā: Nāvējoši vasaras karstuma viļņi un plūdi, postoši sausuma periodi un sniega trūkums slēpošanas trasēs ziemā. Tāpat kā citiem pasaules reģioniem, arī Eiropai ir jāatgūst zaudētais laiks un jārikojas nekavējoties, lai pielāgotos temperatūras paaugstināšanās ietekmei. Daudzējādā ziņā ES ir adaptācijas celmlauzis, taču izaicinājumi ir milzīgi, mērķi pastāvīgi mainās, un daudzi plāni joprojām ir neobligāti. Ir panākts progress, jo 27 valstu bloks pēdējā laikā ir pastiprinājis dalībvalstu reaģēšanas pasākumu koordināciju, taču tam ir jābūt ātrākai un vienotākai visā Eiropas Savienībā, ja vēlamies, lai ikviens tās iedzīvotājs būtu pasargāts no pasaules sasilšanas smagākajām sekām.

Ekstremāli laikapstākļi liek Eiropai nesagatavotai pievērsties adaptācijai klimata pārmaiņām

Nāvējoši vasaras karstuma viļņi, plūdi un bezsniega slēpošanas trases ziemā ir brīdinājuma signāls: Papildus emisiju samazināšanai Eiropai steidzami jāpielāgojas klimata pārmaiņām. Temperatūra reģionā ir paaugstinājusies vairāk nekā divas reizes vairāk nekā vidēji pasaulē, tāpēc pielāgošanās klimata pārmaiņām kļūst arvien aktuālāka, bet vienlaikus tas ir arī mainīgs mērķis. ES tiek uzskatīta par adaptācijas pionieri pasaulē, un pēdējā laikā tā ir pastiprinājusi dalībvalstu reaģēšanas pasākumu koordināciju, taču problēmas ir milzīgas, un daudzi plāni joprojām nav juridiski saistoši, un tā joprojām ir "ieteikuma" politika. Sagatavošanos kavē arī tas, ka pielāgošanās klimata pārmaiņām sniedz novēlotu ieguvumu, kas nav saistīts ar vēlēšanām, kā arī finansējuma trūkums.

Jautājumi un atbildes - Kāpēc Eiropai jāpielāgojas klimata pārmaiņu ietekmei?

Virkne ekstrēmu laikapstākļu ir izvirzījuši pielāgošanos klimata pārmaiņām Eiropas klimata politikas priekšplānā. Šajā jautājumā un atbildēs skaidrots, cik strauji sasilst kontinents, kāda ir temperatūras paaugstināšanās ietekme un izmaksas un kāpēc ar emisiju samazināšanu vien nepietiek, lai novērstu klimata pārmaiņu ietekmi.

Eiropa pastiprina pielāgošanos klimata pārmaiņām plūdu un karstuma viļņu dēļ

Nesenie ekstrēmie laikapstākļi Eiropā, piemēram, karstuma viļņi, sausums un plūdi, ir apliecinājuši, ka steidzami jā sagatavo kontinents klimata pārmaiņu pieaugošajai ietekmei. Pielāgošanās notiek dažādos veidos, sākot no aizsardzības pasākumiem pret jūras līmeņa celšanos, līdz pat lielāka ēnojuma nodrošināšanai pilsētās un pārejai uz izturīgākiem lauksaimniecības kultūraugiem.

Francija gatavojas sasīšanās par 4°C, izmantojot "pagriezienu punkta" stratēģiju

Neseno karstuma viļņu, plūdu, meža ugunsgrēku un ilgstošā sausuma šokētā Francija pašlaik pārkārto savu stratēģiju, lai pārvarētu klimata pārmaiņu ietekmi. Kā "pagriezienu punkts" valsts pielāgošanās centienos plānos tiks iekļauti arī priekšlikumi par to, kā rīkoties, ja sasīšana būs 4 grādi pēc Celsija, kas, pēc ekspertu domām, parādīs, ka nelielas korekcijas ir kļuvušas pilnīgi neadekvātas. Parīzes pašvaldība plāno izmantot gatavošanos 2024. gada olimpiskajām spēlēm, lai galvaspilsētu pārvērstu par paraugdemonstrējumu pilsētu adaptācijai klimata pārmaiņu jomā.

Koordinācijas un uzraudzības trūkums palēnina pielāgošanos klimata pārmaiņām Polijā

Tā kā klimata pārmaiņu ietekme kļūst arvien redzamāka, Polijā arvien biežāk vērojami karstuma viļņi, sausums un plūdi. Valstī jau desmit gadus ir izstrādāti pielāgošanās plāni, taču koordinācijas un uzraudzības trūkums kavē to efektīvāku īstenošanu. Tomēr gan iedzīvotāji, gan politikas veidotāji arvien vairāk apzinās, ka Polijai ir jāpastiprina centieni, lai cīnītos ar temperatūras paaugstināšanās sekām.

Dānija turpina vilcināties ar pielāgošanās klimata pārmaiņām plāniem

Lai gan Dānija ir pazīstama kā valsts, kas ir priekšplānā zaļo tehnoloģiju, piemēram, vēja enerģijas, izmantošanā, Dānija nav pievērsusi pietiekamu uzmanību pielāgošanās klimata pārmaiņu seku novēršanai. Kopš 2011. gada, kad Kopenhāģenas galvaspilsētu satricināja spēcīgi plūdi, ir īstenoti daži pasākumi, lai cīnītos ar lietusgāzēm un jūras līmeņa celšanos. Tomēr aizvien vairāk tiek atzīts, ka pielāgošanās pasākumi ir jāveic daudz plašāk, bet kavēšanās ar jaunā valsts pielāgošanās klimata pārmaiņām plāna izstrādi, rada aizvien lielāku atpalcību.

Klimata pārmaiņu pielāgošanās plāni smagi cietušajā Itālijā netiek īstenoti.

Itāliju jau ir skārusi klimata krīze, taču valsts pielāgošanās plāni tiek uzskatīti par nepietiekamiem. Pēc rekordlielajām temperatūrām, sausuma un plūdiem valdība pagājušā gada beigās publicēja savu pirmo valsts pielāgošanās plānu. Tomēr ideju laboratorijas apgalvo, ka piešķirtie līdzekļi ir daudz mazāki par to, kas nepieciešams, lai risinātu klimata pārmaiņu būtisko ietekmi uz lauksaimniecību un neskaitāmām citām nozarēm. Tomēr ir vairāki novatoriski pētniecības projekti, kas varētu kļūt par turpmāko risinājumu paraugu.

Grieķijai jāatgūst zaudētais laiks pielāgošanās klimata pārmaiņām jomā

Vairāki postoši meža ugunsgrēki un plūdi ir piespieduši Grieķiju paātrināt novēlotos pielāgošanās pasākumus klimata pārmaiņām. Atsevišķas ministrijas izveide klimata pārmaiņu radīto seku novēršanai liecina, ka valdība sāk nopietni pievērsties šim jautājumam, taču pielāgošanās plānu īstenošanu kavē nepietiekami finansētās un slikti sagatavotās reģionālās administrācijas.